

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Університету
від 30 листопада 2022 р. (протокол №10),
введеним в дію наказом від 30.11.2022
№ 615

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових,
педагогічних працівників та здобувачів освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка**
(нова редакція)

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти (далі – Положення) розроблено з урахуванням вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про видавничу справу”; постанов Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” від 23.03.2016 №261 (зі змінами), “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” від 12.01.2022 №44 (зі змінами), “Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів” від 17.11.2021 №1197; “Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації” від 26.08.2022 №897; наказу Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук” від 13.12.2021 №1359, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.01.2022 за №28/37364; Статуту Київського університету імені Бориса Грінченка (далі – Університет), Кодексу корпоративної культури Університету та інших нормативно-правових актів.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Положення розроблено з метою розвитку вищої освіти та науки в Україні відповідно до національних пріоритетів і світових стандартів через забезпечення та покращення якості вищої освіти та фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Університеті.

1.2. Положення регулює діяльність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та підготовку здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, наукового ступеня доктора наук (далі – учасники освітнього процесу) в Університеті.

Положення визначає основні вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та наукової (творчої) діяльності Університету під час навчання, викладання, реалізації досліджень.

1.3. Положення спрямоване на забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Університету, підтримки високої культури академічної доброчесності, запобігання її порушенню.

II. Дотримання принципів академічної доброчесності

2.1. Система забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і включає в себе:

1) заходи, спрямовані на ознайомлення учасників освітнього процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності;

2) підписання декларацій про академічну доброчесність як невід'ємної частини дотримання Кодексу корпоративної культури Університету та пп. 3.2 цього Положення;

3) виявлення порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;

4) порядок прийняття відповідних рішень за порушення вимог академічної доброчесності.

2.2. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками Університету передбачає:

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– надання достовірної інформації про методи, методики і результати досліджень, джерела використаної та власну освітню і наукову діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти і наукового ступеня доктора наук;

– об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти і наукового ступеня доктора наук передбачає:

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилення на джерела інформації у разі використання, ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

– самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– самостійне виконання поточних письмових, курсових, бакалаврських, магістерських робіт, дисертацій.

III. Запобігання порушенням академічної доброчесності

3.1. Університет вживає заходів для ознайомлення здобувачів освіти, наукового ступеня доктора наук із поняттями та вимогами академічної доброчесності через включення відповідного матеріалу до програм навчальних

дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо.

3.2. Особи, які набули статус здобувачів освіти, наукового ступеня доктора наук та нові працівники Університету беруть на себе зобов'язання дотримуватись академічної доброчесності та протягом двох місяців з моменту зарахування на навчання / прийняття на роботу підписують Декларацію про академічну доброчесність (Додатки 1, 2).

3.3. Підписавши Декларацію про академічну доброчесність учасник освітнього процесу підтверджує, що він ознайомлений з цим Положенням.

3.4. Запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах, наукових дослідженнях, дисертаціях, публікаціях учасників освітнього процесу полягає у здійсненні автоматизованої перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Університеті, на наявність текстових збігів та експертної оцінки щодо відсутності / наявності академічного плагіату.

3.4.1. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки кваліфікаційних робіт студентів Університету контролюють відповідальні особи, затверджені на факультетах Університету.

3.4.2. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки дисертацій аспірантів / докторантів Університету контролюють наукові керівники / наукові консультанти; завідувачі кафедр, експерти, рецензенти, відповідальні за підготовку здобувачів ступеня доктора філософії / наукового ступеня кандидата, доктора наук, публічних презентацій наукових результатів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та їх обговорення, проведення попередніх експертиз докторських дисертацій, підготовку висновків про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертацій; голови та члени разових спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора філософії; голови та вчені секретарі спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора наук.

3.4.3. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки наукових, навчально-методичних праць тощо, які рекомендуються до друку / оприлюднення в мережі Інтернет, контролюють завідувачі кафедр / НДЛ, голови циклових комісій, голова та секретар педагогічної ради Фахового коледжу "Універсум" (далі – коледж), голови та вчені секретарі вчених рад факультетів / Інституту післядипломної освіти (далі – інститут) / Університету;

3.4.4. Проходження автоматизованої перевірки наукових періодичних видань Університету (друкованих та електронних) контролюють головні (випускові) редактори / відповідальні секретарі видань.

3.5. Заходами з попередження порушень академічної доброчесності є проведення заходів для учасників освітнього процесу щодо дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права, правил цитування джерел інформації у разі використання оприлюднених ідей, розробок, тверджень, відомостей при підготовці наукової (творчої) продукції, об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти Університету тощо.

3.6. Для розгляду атестаційних матеріалів науково-педагогічних працівників Університету – здобувачів вчених звань професора і доцента, відповідна кафедра готує висновок, в якому відображається дотримання претендентом на присвоєння вченого звання академічної доброчесності.

IV. Порухення вимог академічної доброчесності

4.1. Порухенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Відповідно до п. 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44 (зі змінами), не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погрозу, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

V. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

5.1. Учасники освітнього процесу Університету несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

5.2. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема:

- попередження;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема вчених рад факультетів/інституту/Університету та педагогічної ради коледжу; спеціалізованих вчених рад Університету) чи займати визначені законом посади;
- позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами / наукове консультування докторантів;
- позбавлення можливості викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії.

5.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти, наукового ступеня доктора наук Університету можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми;
- відрахування з Університету;
- відмова у призначенні академічної стипендії;
- відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- відмова у присудженні ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук без права повторного захисту дисертації;
- позбавлення ступеня доктора філософії, наукових ступенів кандидата і доктора наук у порядку, передбаченому законодавством.

5.4. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем освіти при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю чи під час атестації здійснює викладач/екзаменаційна комісія.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю викладач зобов'язаний

повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення декана факультету/ директора коледжу.

У разі встановлення екзаменаційною комісією факту порушення академічної доброчесності під час проходження здобувачем освіти атестації складається відповідний протокол із рішенням про оцінку "F".

5.5. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним курсових, бакалаврських, магістерських, дисертаційних робіт, наукових статей тощо здійснює керівник / науковий керівник.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності керівник / науковий керівник зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення завідувача кафедри та декана факультету / директора коледжу.

5.6. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук, зокрема щодо оригінальності дисертації та наукових публікацій, в яких висвітлено наукові результати дисертації, при публічній презентації наукових результатів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії та її обговорення / попередній експертизі дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук та підготовці висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здійснюють завідувач кафедри, де здійснюється публічна презентація наукових результатів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії та її обговорення / попередня експертиза дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук та експерти.

У разі виявлення фактів порушення здобувачем академічної доброчесності у дисертації та/або наукових публікаціях завідувач кафедри, експерти зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про факт порушення наукового керівника / наукового консультанта здобувача, декана факультету, проректора з наукової роботи. Така дисертація не рекомендується до захисту, надається негативний висновок.

5.7. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук, зокрема щодо оригінальності дисертації та наукових публікацій, при атестації, публічному захисті дисертації здійснюють голови та члени (рецензенти, опоненти) разових спеціалізованих вчених рад з присудження ступеня доктора філософії; голови, вчені секретарі, члени спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора наук.

Виявлення спеціалізованою вченою радою (разовою / докторською) порушення здобувачем академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук без права повторного захисту дисертації.

Вчена рада Університету може скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації,

фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії.

5.8. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками при рекомендації видань до друку здійснюють завідувачі кафедр, голови циклових комісій, рецензенти (експерти) різних рівнів, голова та секретар педагогічної ради коледжу, голови та вчені секретарі вчених рад факультетів / інституту / Університету.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, циклової комісії рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт завідувача кафедри / голову циклової комісії; на етапі факультету / інституту, коледжу – голову та вченого секретаря вченої ради факультету / інституту, голову та секретаря педагогічної ради коледжу; на університетському етапі – голову та вченого секретаря Вченої ради Університету.

5.9. Контроль і відповідальність за дотриманням норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових періодичних виданнях Університету здійснюють головні редактори, заступники головних редакторів, випускові редактори та відповідальні секретарі редакційних колегій видань.

Виявлення порушення академічної доброчесності у поданих рукописах є підставою для відмови у друку.

VI. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Із метою дотримання академічної доброчесності в Університеті створюються постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності на двох рівнях: 1) на рівні факультету/інституту/коледжу та 2) на рівні Університету.

На рівні факультету/інституту/коледжу склад комісії затверджується розпорядженням декана/директора.

На рівні Університету склад комісії затверджується наказом ректора.

6.2. Повноваження комісій з питань академічної доброчесності факультету/інституту/коледжу/Університету:

– розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності (Комісія факультету/інституту/коледжу розглядає заяви про факти порушення на рівні факультету/інституту/коледжу), здійснювати їх аналіз та готувати відповідні висновки;

– залучати до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

– готувати пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності факультету / інституту / коледжу та Університету;

– інші повноваження відповідно до вимог законодавства України та нормативних актів Університету.

6.3. Організаційною формою роботи комісії є засідання, яке вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж 2/3 її членів.

6.4. Засідання комісії веде її голова, за його відсутності – заступник. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні тощо здійснює секретар.

6.5. На засідання комісії запрошується особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності. Про дату, час і місце проведення засідання особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, попереджається щонайменше за два дні.

6.6. Комісія надає можливість особі, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності, ознайомитися з матеріалами щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження, надати усні та/або письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень.

6.7. Рішення комісії приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні.

6.8. За результатом проведеного засідання комісія готує висновок щодо підтвердження чи спростування факту порушення академічної доброчесності. За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання відповідних заходів. Особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюється з висновком комісії. Висновок подається ректору Університету для подальшого розгляду і прийняття рішення.

VII. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1. У разі незгоди з висновком комісії особа, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

7.2. Апеляція подається особою, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, у триденний термін після дати отримання висновку комісії факультету / інституту / коледжу чи Університету для ознайомлення:

– у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності факультету / інституту / коледжу – апеляція надсилається з корпоративної пошти учасника освітнього процесу, що оскаржує рішення, на корпоративну електронну пошту секретаря Комісії з питань академічної доброчесності Університету або на адресу: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053. Рішення Комісії з питань академічної доброчесності Університету може бути оскарженим у судовому порядку;

– у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності Університету – апеляція надсилається з корпоративної пошти учасника освітнього процесу, що оскаржує рішення, на корпоративну електронну пошту Приймальні ректора або на адресу: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053. У цьому випадку для розгляду апеляції створюється Апеляційна комісія, склад і термін роботи якої затверджується наказом ректора.

7.3. В апеляції учасник освітнього процесу зазначає:

– персональну інформацію заявника (ПІБ, контактний телефон, електронна адреса, назва структурного підрозділу, посада/група, спеціальність, курс) та викладає суть питання;

– рішення, що оскаржується;

– пояснення того, в чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень;

– опис матеріалів і документів, які додаються за потреби.

7.4. Апеляція розглядається протягом місяця з дня її надходження.

7.5. За результатами розгляду апеляції особи, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, на засіданні Апеляційної комісії формується відповідний висновок. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Апеляційної комісії.

Рішення Апеляційної комісії щодо розгляду апеляційної заяви може бути оскарженим у судовому порядку.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Я, що нижче підписався(лась), як член академічної спільноти Університету,

ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.
- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Університету.
- Запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками університетської громади.
- Не надавати неправомірну допомогу у професійній та науковій діяльності.
- Використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикивання даних.
- Не плагіювати (у т. ч., не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
- Не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

УСВІДОМЛЮЮ,

що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

ПІБ (повністю)	
Факультет/інститут/ коледж	
Кафедра/НДЛ/ циклова комісія	
Посада	
Науковий ступінь	
Вчене звання	

Дата _____

Підпис _____

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
студента, аспіранта, докторанта
Київського університету імені Бориса Грінченка

Я, _____,

ПІБ (повністю)

як член академічної спільноти Університету, підписуючи цей документ,

ЗАЯВЛЯЮ, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами законодавства України, етичними вимогами до професійної, освітньої та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.

- Не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю (не підроблювати та не використовувати підроблених документів, що стосуються навчання; не списувати та не використовувати шпаргалки чи інші підказки під час форм контролю).

- Не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).

- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність мого навчання.

- Не пропонувати та не надавати членам академічної спільноти Університету неправомірну вигоду.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Факультет / коледж: _____

Курс, група / рік навчання: _____

Спеціальність _____

Дата _____

Підпис _____